

SZAKKIKÉPZÉS VÉGREHAJTÁSA BONYOLULT VISZONYOK KÖZÖTT

Dr. Kovács Tibor mk. őrnagy

BEVEZETŐ

A Magyar Műszaki Kontingens 1995. decemberében került felállításra. Az eltelt idő óta - 6 havonta - kettő váltás került végrehajtásra, melyek során - váltásonként - az állomány mintegy 40-60 %-a kicserélődött. E nagyarányú rotáció velejárója, hogy a kikerkező (váltó) állomány részére kiképzést kell tartani, mely során egy részről felkészítik az állományt azon ismeretekre, melyek a hadműveleti területen végzendő tevékenységükhöz elengedhetetlen, másrészt szakkiképzés keretében megtanítják, összekovácsolják őket az alegységek alaprendeltetéséből adódó feladataik végrehajtására.

E felkészítést kívánom cikkemben bemutatni az 1997. január 07-18. között, Horvátország területén, bonyolult viszonyok között végrehajtott szakkiképzésen keresztül.¹

A fent említett felkészítés első része - az általános kiképzés - Ercsiben, az új állomány beosztásából adódóan kettő ütemben került végrehajtásra.

A kiképzés tárgykörei tartalmazták a szolgálati szabályzat és szabályzatismeret; a jogi ismeretek; az SFOR fegyverhasználatának szabályai; a lökiképzés; az egészségügyi ismeretek; a műszaki kiképzés (aknaismeretek); a tereptan; és a más államok hadseregei ismerete foglalkozásait.

Az e foglalkozások során megszerzett ismeretekkel felvértezve érkezett meg a két csoport 1996. december 18-án és 1997. január 06-án a horvátországi Okucani mellett lévő Pusztara bázisra, a Magyar Műszaki Kontingens alaptáborába.

Az első turnusban megérkezettek feladata volt a fontosabb beosztások átvétele, valamint ezt követően a szakkiképzés előkészítése.

I. A szakkiképzés előkészítése

A szakkiképzést olyan számvetéssel kellett előkészítenünk, hogy a MMK részére az előljáró parancsnokság (LANDCENT) az SFOR feladatokra való készenlét idejét

Az előkészítés és végrehajtás feladatainak bemutatását a Pontonos-hidászszázad szakkiképzésén keresztül hajtottam végre, melynek jelenleg parancsnoka vagyok. (szerző)
1997. február 01-i időpontban határozta meg. Ezt az időpontot a 4. Gépesített Hadtestparancsnokság - az ellenőrzések végrehajtására, hibák kiküszöbölése céljából - január 20-ra módosította. Gyakorlatilag a szakkiképzés végrehajtására a január 07-20. közötti időszak (kettő hét), míg a hibák kijavítására, az ismeretszint további növelésére a 20-31-e közötti intervallum állt rendelkezésre.

E nem túl hosszú időben a kiképzési feladatokat csak a pontos tervezés, szervezés elvégzésével, a gátló (befolyásoló) tényezők teljes vertikumának figyelembevételével és lehetőség szerinti kiküszöbölésével, az anyagi-technikai feltételek megteremtésével, a széleskörű együttműködés megszervezésével, valamint az állomány tudati ráhangolásával tudtuk végrehajtani.

A szakkiképzés előkészítésének első ütemében meghatározásra került a szakkiképzés célja, feladatai, mely munkánk alapját adta.

Ennek megfelelően a kiképzés célja felkészíteni, összekovácsolni az alegységek állományát az alegység alaprendeltetéséből adódó feladataik végrehajtására. A tevékenységek begyakorolása a valóságot megközelítő helyzetben, bonyolult körülmények között.

Így a kiképzés feladata volt gyakorolni:

- a szakfelderítések végrehajtását, okmányolását;
- a táborfoglalás előkészítését és végrehajtását;
- az együttműködési feladatokat;
- a technikai eszközök kezelését, kiszolgálását;
- a szakfeladatok végrehajtását.

E feladatokon kívül végre kellett hajtani:

- műszaki ismeretek oktatását (a Bosznia-Hercegovinában alkalmazott aknatípusok, telepítésük rendje, felderítésük, jelzésük, hatástalanításuk);

- vezetési gyakorlatokat (az adott típusokra előírt vezetési gyakorlatok; gépjárművek, műszaki gépek vezetése - meredek emelkedőkkel, lejtőkkel és éles kanyarokkal rendelkező föld és műutakon - nappal és éjszaka) ;

- lökiképzés végrehajtása;
- a gépkezelők vizsgára történő felkészítését és vizsgáztatását.

Mint látható a rendelkezésre álló időben nagy óraszámú és változatos kiképzést kellett végrehajtaniuk az alegységeknek készenlétük eléréséhez. E feladat egyszerűbb részét - az alaptábor területén megtartott - szakalapozó kiképzések (műszaki ismeretek, lökiképzés, szaktechnikai kiképzés, stb.) végrehajtása jelentette.

A szakkiképzés végrehajtását a befolyásoló tényezők mennyisége és bonyolultsága nehezítette, melyeket az alábbiakban foglaltam össze:

a./ Időjárási- és hidrológiai viszonyok:

- 1997. január 10-18-a, téli időjárás -5 - +5°C közötti hőmérséklet;
- csapadékos (hó, havas eső, eső) időjárás;
- változó erősségű szél;
- a Száva közepes vízállás után apadt;
- a part és a lejárók sarasak, hordalékosak;
- reggel és kora délután rossz látási viszonyok.

b./ Útviszonyok

- a fő közlekedési utak folyamatosan tisztítottak, jól járhatók;
- a szilárdburkolatú mellékutak tisztítottak, helyenként havasak, jégbordásak;
- a táborhoz vezető út jeges, csúszós, egysávbán járható;
- a le- és feljárók havasak, sarasak, nehezen járhatók.

c./ Az alaptábor és a kiképzés helye közötti távolságból adódó befolyásoló tényezők

Az alaptábortól mintegy 75 km-re, Slavanski Brod NY-4 km területén telepítettük táborunkat, mely távolság befolyással bírt:

- a híradás megszervezésére;
- a tábor őrzés-védelmének megszervezésére;
- az elhelyezési feltételek megteremtésére;
- az ellátás biztosítására.

d./ A hadműveleti terület jellemzői a kiképzés helyén:

- a tábor és a kiképzés helye a Száva bal partján, horvát területen került kialakításra;

- a terület tüzserész átvizsgálása megtörtént (a későbbiekben a víz által lesodort aknákat derítettünk fel mindkét baloldali lejáró mellett) ;
- a jobb part szerb terület, a lejáró kivételével a part aknásítva;
- az ortodox újév idején a szerb oldalon szórványos lövöldözést tapasztaltunk.

Mint a befolyásoló tényezők sokaságából látható, kiképzésünk bonyolult viszonyok között került végrehajtásra, mely azt jelentette, hogy a kiképzési feladatokon kívül e tényezők kiküszöbölésére is fel kellett készülnünk.

A felkészülés alapját a Magyar Honvédség műszaki főnökének a Magyar Műszaki Kontingens alkalmazásának megtervezéséről és szakmai irányításáról szóló szakintézkedése képezte.

Ezen intézkedés feldolgozását és adaptálását a kiképzési feladatra végrehajtottuk, melynek eredményeként az alábbi okmányok kerültek kidolgozásra.

1./ Ütemterv a részkötélék kihelyezésének előkészítésére és végrehajtására

A címben szereplő "részkötélék" arra utal, hogy nem a kontingens egésze, de nem is csak a Pontonos század vett részt a kiképzésen, hanem egy ideiglenesen létrehozott kötélek, melyben a biztosító alegységek, az Út- és hídépítő század részei, valamint a kiszolgáló alegységek is bevonásra kerültek.

E terv a felderítési (szemrevételezési) feladatoktól kezdődően az előkészítés és végrehajtás minden részfeladatát és azok végrehajtási idejét tartalmazta, elősegítve a pontos, időbeni végrehajtást, a feladatok egymásra épült elvégzését.

2./ A felderítő jelentés a részkötélék kiképzési helyének felderítéséről.

Mivel a kiképzés végrehajtására - az előzetes értékelések alapján - több hely is alkalmasnak tűnt, a felderítések végrehajtásának célja az volt, hogy ezek közül (az objektív tényezők figyelembevételével) a legalkalmasabbat válasszuk ki.

Maga a felderítés kettő napban, naponként egy-egy állásponton került végrehajtásra. Az 1. sz. szemrevételezési hely Stara Gradiska (volt Zsuzsanna-híd helye), míg a 2. sz. álláspontunk Slavonski Brod (volt PMP hidátkelőhely területén) volt.

A felderítő részleget személyesen vezettem, melybe bevonásra kerültek a Folyófelderítő raj, a Tüzserész raj, a Biztosító szakasz, a Logisztikai század kijelölt személyei.

A felderítő jelentés a résztvevők részjelentéseiből került összeállításra, melynek összegzése során összevetettük, hogy mely hely biztosítja legjobban azon feltételeket, melyek a kiképzés végrehajtásához elengedhetetlenül szükségesek.

3./ A Magyar Műszaki Kontingens parancsa a Slavonski Brodnál 1997. 01. 10. és 01. 18. között végrehajtásra kerülő kihelyezésről és kiképzésről.

E parancs egy alapintézkedés, mely tartalmazza és meghatározza:

- a feladat végrehajtásának kezdetét, főbb időpontjait;
- a végrehajtandó feladatokat;
- a feladat végrehajtásának érdekében létrehozandó kötelékek (tábortörzs, előkészítő részleg, tűzszerész részleg, híradó részleg, biztosító részleg, egészségügyi részleg, javító- és ellátó részleg) megnevezését, állományát;
- a kiképzésen résztvevő állományt név, a bevont technikai eszközök típusa és rendszáma szerint;
- az állomány felkészítésének tervét (cikkemben még külön foglalkozom e tevékenységgel) ;
- szabályozta a menetek végrehajtását;
- meghatározta a fő feladatok idő- és végrehajtási rendjét.

4./ 1.sz. Táborparancs

A parancs szabályozta az ideiglenesen kialakított tábor életét. Meghatározta a tábor:

- létesítésének célját;
- területét;
- szolgálati személyeit;
- létesítményeinek használatát;
- személyi állománya ellátásának rendjét;
- a táboron kívüli mozgások szabályozását;
- a fegyverek tárolásának rendjét.

Mellékletei a "Táborvázlat" és "Napirend" voltak.

5./ Harcérték a kihelyezésen résztvevő állományról, fegyverzetről és a technikai eszközökről.

Szintén előírt okmány, mely a tábor pontos harcértékének nyilvántartását és a bekövetkezett változások okmányolását tette lehetővé.

6./ Menetparancsok

Mivel a táborba történő kivonulás több ütemben került végrehajtásra (tűzszerész részleg, előkészítő részleg, főerők), illetve a bevonulásra szintén készült menetparancs, ezért ez az okmány minden oszlopnak külön-külön került kiadásra.

Mellékletei a "Menetvonal vázlat" és az "Útvonal engedélyek" voltak.

7./ Felszerelési jegyzék az elszállítandó anyagokról.

Ezen okmány elkészítésének hármas célja volt.

Egyrésztől pontos kimutatással rendelkezünk azon anyagokról és eszközökről, melyeket a kiképzés biztosítására el kellett szállítanunk.

Másrésztől a tábor bontása után megfelelő alapot biztosított az anyagok meglétének ellenőrzéséhez.

Harmadszor tervezhetővé vált az anyagok málházása.

8./ Aláírt névjegyzék a tűzszerész és munkavédelmi oktatásról.

Az állomány ezen okmányon aláírásával igazolta, hogy a felkészítő foglalkozáson a tűzszerész és munkavédelmi oktatást megkapta, az ott elhangzottakat megértette és magára nézve e rendszabályokat kötelező érvényűnek ismeri el.

9./ Tűzszerész mentesítés terve.

A tűzszerész részleg parancsnokának okmánya, mely organizációs tervet, a feladat leírását, végrehajtásának ütemtervét, részletrajzokat és a szükséges erő-eszköz kimutatást tartalmazta.

10./ A tábor berendezési vázlata.

Az előkészítő részleg parancsnokának okmánya, mely alapján végrehajtotta a tábor berendezését.

11./ A szolgálati ágak biztosítási tervei.

A feladat tisztázása és az elgondolás jelentése és elfogadását követően a szolgálati ágak is elkészítették biztosítási terveiket. Így kidolgozásra került a logisztikai biztosítás-, az egészségügyi biztosítás terve, a híradó intézkedés és a tűzvédelmi terv.

12./ A tábor őrzés-védelmével kapcsolatos tervek.

A tábor és a kiképzési hely biztosításának, az őrzés-védelem megszervezésének valamint az evakuálás végrehajtásának érdekében kidolgozásra került:

- a "Riasztási terv";
- "A Slavonski Brodnál települt tábor evakuálási terve";
- "Szolgálati utasítás a táborügyeletes részére";
- "Őrutasítás";
- "A tábor őrzés-védelmi terve".

A tervekben szereplő feladatok végrehajtása érdekében táborügyeleti szolgálat, őrség, fegyveres biztosító részleg került létrehozásra.

Az állomány - a táborba történt kiérkezés után - begyakorolta közelbiztosítási és evakuálási feladatait, melyek végrehajtása hadműveleti területen elengedhetetlen.

13./ A kiképzéssel kapcsolatos okmányok.

A végrehajtandó szakkiképzés megtervezéséhez, megszervezéséhez és zökkenőmentes végrehajtásához kidolgoztuk:

- tárgykör és óraelosztás a Pontonos-hidász század szakkiképzéséhez;
- a század heti részletes kiképzési tervét;
- szaktervet a komplex foglalkozás végrehajtásához;
- a szükséges foglalkozási- és munkajegyeket.

A kidolgozott okmányok biztosították a kiképzés gondos előkészítését és zavartalan végrehajtását.

14./ Egyéb okmányok.

Az előzőeken kívül még egy sor egyéb okmány is kidolgozásra került, melyek közül még kettőt kívánok kiemelni. Az "Aknaismertető és emlékeztető az aknabalesetek bekövetkezése esetén végrehajtandó feladatokról" címűt, mely szintén előírt okmány.

Kidolgozásának célja kettős. Egyrésztől ismeretanyagot tartalmaz az adott térség aknatípusairól, telepítési módszereiről, másrészt meghatározza mindazon feladatokat, melyeket aknabalesetek során az adott kötelék parancsnokának végre kell hajtania.

Másik fontos okmány a "Jegyzőkönyv a terület tűzserész átvizsgálásáról és átadásáról" melynek elkészítése szintén kettős célkitűzést foglal magába.

Egyrészt a tűzserész részleg parancsnoka felelősséget vállal a terület aknamentesítéséért, másrészt az átvevő parancsnok - az átvételt követő időponttól - vállalja a terület biztosítását, őrzését.

E sokféle és nagy terjedelmű okmány kidolgozása a résztvevő (biztosító-, kiszolgáló-, stb.) állomány nagy részét érintette. Jelentőségét abban láttuk, hogy a kidolgozással párhuzamosan - ezek alapján - megkezdődött a konkrét előkészítő tevékenység is. Így az előkészítés visszahatott a - lehetőségek és kívánalmak dialektikájának - a tervezői, szervezői tevékenységére.

Az előkészítő tevékenységek sorából külön ki kívánom emelni a felkészítő foglalkozást és az elvonuló állomány szemlét.

Az állomány felkészítésének célja: az állomány szakmai, pszichikai felkészítése a feladatok biztonságos végrehajtása érdekében.

Feladata az állomány ismeretszintjének emelése, kiemelt figyelmet fordítva a térség politikai, etnikai helyzetére és a feltételezhető aknaveszélyre.

A felkészülés rendje a következő volt:

1. Feladat ismertetése	07.45-től	08.10-ig
2. Tájékoztató a térségről	08.10-től	08.50-ig
3. Állambiztonsági ismeretek	08.50-től	09.00-ig
4. Nemzetközi hadijog	09.00-tól	09.20-ig
5. Szünet	09.20-tól	09.30-ig
6. Egészségügyi előadás	09.30-tól	09.50-ig
7. Tűzserész ismeretek	09.50-től	10.20-ig
8. Logisztikai biztosítás (előadás)	10.20-tól	10.50-ig

9. Szünet 10.50-től 11.00-ig

10. Szakmai felkészítés -

munkavédelmi oktatás 11.00-tól 11.50-ig.

A foglalkozáson - és ez érvényes bármely feladatra elvonult állományra - mindenkinek részt kell vennie. E mozzanat - valamint az elvonuló állomány szemléje - minden feladat végrehajtás kötelező része. Megtartásának többek között jogi jelentősége is van.

Az előkészítő tevékenységek másik kiemelt, fontos feladata az elvonuló állomány szemléje.

E feladat - az elvonuló állomány nagyságától függően - mintegy 1/2-1 órában kerül végrehajtásra.

Célja: meggyőződni arról, hogy az állomány az előtte álló feladatot részletében ismeri, okmányai rendben vannak, a technikai eszközök felkészítése megtörtént, az anyagi készletek málházásra kerültek, az állomány rendelkezik az előírt fegyverzeti és védő eszközzel. Összességében megállapítani, hogy a végrehajtás feltételei rendezettek-e?

Végrehajtása úgy történik, hogy a menetet megelőző napon, a besorolt oszlopnál teljes felszerelésben felsorakozott állományt a kontingens parancsnokság vezetése, a törzs és a szolgálati ágak kijelölt személyei ellenőrzik. Az ellenőrzés után - a jelentések alapján - az ellenőrzés vezetője intézkedik a hibák kiküszöbölésére.

Esetünkben ez a szemle három ütemben - a feladat végrehajtás sorrendjének megfelelően - került végrehajtásra.

1. A tűzszerész részleg szemléje
2. Előkészítő részleg szemléje
3. A főnök szemléje.

A konkrét kiképzést e feladatok végrehajtása után 1997. január 10-től kezdtük meg.

II. A szakkiképzés végrehajtása

A szakkiképzés a tűzszerész részleg útbaindításával kezdődött. Feladatuk a táborhely és a kiképzés helyének tűzszerész átvizsgálása volt.

Az átvizsgálás 5 tűzseréssz párnak 2x8 munkaóráját vette igénybe. Az átvizsgálás után elkészítették a terület átvizsgálási jegyzőkönyvét, melyen a táborhelyet, a kiképzés helyét és az odavezető utakat az előkészítő részleg parancsnokának átadták.

Az előkészítő részleg 11-én reggel kezdte meg menetét. Állományában 35 fő és 16 technikai eszköz valamint a vontatmányok voltak.

Feladatuk volt - a rendelkezésre álló mintegy egy napban - a tábor területén a hó eltakarítás, 32 darab sátor felállítása, berendezése, az elhelyezési és ellátási feladatok feltételeinek megteremtése.

Munkájukat nagyban nehezítette a váltakozó erősségű (de inkább viharos) szél, a hóesés, a havas eső. Tevékenységüket dicséri, hogy a mostoha időjárási viszonyok ellenére 12-én a fő erők kiérkezésére a tábor berendezése mintegy 80 %-os készenléti fokban megvalósításra került.

A zöm kiérkezését követően végrehajtottuk az állomány elosztását az elhelyezési tervnek megfelelően. Ezt követően beállítottuk a technikai eszközöket, kialakítottuk a telephely rendjét. A feladat nagyságát misem bizonyítja jobban, mint az, hogy 43 gépjármű, 2 db lánctalpas műszaki gép és 15 db különböző típusú vontatmány érkezett a táborba.

A telephely kialakításával párhuzamosan felállításra, illetve ellenőrzésre kerültek a tábor szolgálatok, melyek részére meghatároztuk a másnap reggelig végzendő feladatot.

Miután megtörtént az állomány, a szolgálatok és a technikai eszközök rendezése, tábor sorakozón ismertettük az 1. számú TÁBORPARANCSOT, a TŰZVÉDELMI TERVET, a napiparancsot és a másnapi foglalkozás előkészítése érdekében végzendő feladatokat.

A konkrét szakkiképzés másnap - 13-án - vette kezdetét a napirendnek megfelelően 07,30-kor. A szakállomány a délelőtti foglalkozás végrehajtására öt részlegben lett szervezve, a foglalkozási helyek számának megfelelően.

A foglalkozás tárgya: "A vízenjárás alapjai" című anyag feldolgozása volt. A foglalkozást a Száva partján - komplex foglalkozási rendnek megfelelően - az alábbi foglalkozási helyeken vezettük le:

1. sz. foglalkozási hely: Biztonsági rendszabályok oktatása;
Tájékozódás vízen - alapvető fogalmak megismerése.
2. sz. foglalkozási hely: Tevékenység aknabalesetek bekövetkezése esetében - tevékenység begyakorlása.
3. sz. foglalkozási hely: PMP hadihídanyag ismeret.

4. sz. foglalkozási hely: Deszantátkelő eszközök ismerete.

5. sz. foglalkozási hely: Csákyázás, sulykolás, kötélkötések oktatása, tevékenységek begyakorlása.

Délután az állomány megismerkedett a rendszeresített technikai eszközök üzemeltetésének szabályaival, a BMK-130 vontató motorcsónak, a PMP hadihíd-anyag vízre tételével és málházásával.

A hét többi napján szintén feszített ütemben folytattuk az állomány kiképzését, hiszen a kiérkezettek mintegy 90 %-a nem ismerte a "pontonos szakmát".

Így végrehajtottuk a szaktechnikai kiképzéseket; áthajózási kompok építését; kompátkelőhelyek berendezésének feladatait; hídszakaszok építését; a tevékenységek komplex gyakorlását. A tevékenységek begyakorlása után a gépkezelői vizsgával nem rendelkező állomány - PTSZ és BMK-130 kezelők - elméleti- és gyakorlati vizsgán adtak számot tudásukról, a megszerzett ismeretekről.

A kiképzési feladatok végrehajtását nagyban nehezítették azon befolyásoló tényezők, melyet cikkem első részében felsoroltam. Mivel ott részletesen említettem, hogy miként készültünk a bonyolult viszonyok kiküszöbölésére, itt érinteni szeretném, hogy ez a felkészülés miként valósult meg.

a./ Az időjárási- és hidrológiai viszonyok okozta hatások csökkentését két irányban hajtottuk végre. Egyrészt a személyi állomány, másrészt a technikai eszközök irányába.

Az időjárási tényezők okozta hatást az állomány vonatkozásában a sátrak állandó fűtésével; melegedő szünetek beiktatásával; melegítő ital folyamatos biztosításával; azonnali ruhacserék biztosításával; speciális védőruhával (horgásznadrág) történő ellátással; a helyszínen lévő egészségügyi biztosítással; speciális mentőfelszerelések készletezésével oldottuk meg.

Nem volt kisebb feladat a technikai eszközök üzemeltetésének biztosítása sem, mely érdekében az alábbi feladatokat hajtottuk végre:

- a téli időjárási viszonyok közötti üzemeltetést, valamint a fokozott terepjáró képességet biztosító eszközök és anyagok (hóláncc, lapátok, hidegindítók, jégoldók, stb.) biztosítását;

- az igénybevétel előtti, alatti és utáni ellenőrzések fokozott végrehajtását, különös tekintettel a fék- és hűtőrendszerre;

- a part és a lejárók folyamatos tisztítását;
- mentő-vontató szolgálat felállítását és üzemeltetését a lejárókban;
- mentési-vontatási feladatok begyakorlását;
- folyamatos akkumulátor töltést;
- hidegindító csoport kijelölését.

E feladat végrehajtásának köszönhetően sem baleset, (a személyi állományánál és a technikai eszközöknél egyaránt) sem rendkívüli meghibásodás nem következett be.

b./ Az útviszonyok

Elsősorban a menetek - Okucani - Slavonski Brod - Okucani menetvonalon - végrehajtása során okoztak problémát. A jelentkezett tényezők kiküszöbölését illetve hatásukra történő felkészülést három fő feladat köré csoportosítottuk:

- gépjárművezetők felkészítésére;
- menetek megszervezésére;
- gépjárművek felkészítése.

Gépjárművezetők felkészítése:

A felkészítő foglalkozáson kívül² számukra külön beterveztünk felkészítő foglalkozást, melynek keretében:

- ismertettük a műveleti területre jellemző közlekedési szabályokat, szokásokat;
- oktattuk az oszlopvezetés fontosabb szabályait;
- levetítettük és magyaráztuk a felderítés során a veszélyesebb útszakaszokról készült videofilmet, értelmeztük az ott látottakat.

Menetek megszervezése és végrehajtása:

A menetek megszervezése során törekedtünk az azonos tömegű, sebességű és lehetőleg típusú gépjárművek azonos oszlopba szervezésére, mely könnyebbé tette a vontatások, javítások végrehajtását.

Minden oszlophoz szerveztünk technikai zárórészleget, egészségügyi- és híradó részleget, melyek lehetővé tették a meghibásodott járművek azonnali javítását, vontatását.

A kritikus helyekre - keskeny, csúszós útszakaszokra, nagyobb, veszélyesnek ítélt útkereszteződésekbe - forgalomszabályozást biztosítottunk.

Folyamatosan folytattuk az oszlopokon belüli híradást, mely elősegítette a felmerült gondokra történő rugalmas és gyors reagálást, az oszlop megbízható vezetését.

A gépjárművek felkészítése:

E feladatokról még egyszer nem kívánok szólni, hisz az időjárási viszonyoknál részletében érintettem

A fenti feladatok átgondolt, folyamatos végrehajtásának köszönhetően a menetek végrehajtása során esemény nem következett be.

c./ Az alaptábor és a kiképzés helye közötti távolságból adódó tényezők.

Híradás feladatainak végrehajtása

Mivel - mint említettem - az alaptábortól mintegy 75 km-re hajtottuk végre feladatainkat, elengedhetetlen volt a megbízható, stabil híradás biztosítása is.

Alapvetően "kéthálós" híradás került megszervezésre, melynek egyik hálója az alaptáborral kötött össze minket, míg a másik a "belső" híradást volt hivatott biztosítani.

A távolság, a légköri viszonyok és a biztonság azt diktálta, hogy az első hálóban és a belső hálóban is több eszköz biztosítsa az összeköttetést.

Így az alaptábor felé R-130 típusú cseré rádióállomással, INMARSAT NERS típusú műholdas rádiókészülékkel, és a BTR-60 1340 típusú rádiókészülékekkel tartottuk az összeköttetést, mely mindvégig megbízhatónak bizonyult.

A táboron belül illetve a feladatok végrehajtása során az összeköttetést R-159 típusú rádióval, valamint MOTOROLA GP 300 típusú rádióval tartottuk. Mindkettő eszköz megbízhatónak bizonyult, de a méret és a kezelhetőség a MOTOROLA készülékek javára billentette a mérleget.

A tábor és a munkahely őrzésvédelme

A tábor őrzését táborőrséggel, míg a munkahely biztosítását biztosító részleg kijelölésével hajtottuk végre. A feladat megszervezését a "Hadműveleti terület jellemzőiből

adódó feladatok végrehajtása" című résznél ismertetem, mivel e területhez jobban kapcsolódik, az összefüggések érthetőbbé válnak.

d./ A hadműveleti terület jellemzőiből adódó feladatok végrehajtása

Mivel a tábor és a kiképzés helyének kialakításáról, a tűzszerész átvizsgálásáról már szóltam, e részben elsősorban közelbiztosításunk megszervezéséről, feladatainak végrehajtásáról kívánok röviden szót ejteni.

E feladat végrehajtása hármast szolgál:

- a tevékenységek begyakorlását, az "éles" feladatokra történő felkészülést;
- a tábor őrzés-védelmének biztosítását;
- a kiképzési hely (munkahely) biztosítását.

A tevékenységek begyakorlása azt a célt szolgálta, hogy mind a biztosító alegység katonái, mind a szakállomány megismerje azon közelbiztosítási feladatokat, melyeket adott esetben a Bosznia-Hercegovinában végzendő munkák során végre kell hajtaniuk.

A tábor őrzés-védelmének megszervezése - a biztonsági előírásokon túl - elsősorban a gyakorlást szolgálta. E feladatok végrehajtása érdekében TÁBOR ÜGYELETES TISZT és TÁBORŐRSÉG szolgálatokat szerveztünk.

Az őrség részére - külön nappal és éjszaka - meghatározásra került:

- rendeltetésük;
- alárendeltségük;
- feladatuk.

Az őrségnél speciális feladatként jelentkezett, hogy állományába 2 db BTR-60 harcjármű lett szervezve, melyek egyrészt demonstratív célt szolgáltak, másrészt - a tábor sajátosságából adódóan - éjszaka a tábor két bejáratának lezárását is szolgálták.

Másik speciális feladat a munkahely biztosítása volt, mely a begyakorláson kívül - a Száva határfolyó jellegéből adódóan - konkrét tartalommal is bírt.

Éppen ezért a kiképzési időben biztosító részleget működtettünk, mely 1 db BTR-80-as harcjárműből, 3 fő fegyveres figyelőből állt. Feladatuk demonstratív tevékenységgel, folyamatos figyelemmel a munkahely biztosítása, míg egy esetleges támadás esetén a szakállomány visszavonásának lehetővé tétele.

Mindezen biztosítási feladatok mellett a szakállomány tevékenységét sisakban, rendszeresített fegyverrel végezte. A feladatok végrehajtása során támadás, atrocitás nem történt, így a bevezetett rendszabályok valóban csak a gyakorlást szolgálták.

BEFEJEZÉS, ÖSSZEGZÉS

Cikkemben - természetesen a teljesség igénye nélkül - egy konkrét példán keresztül össze kívántam foglalni, hogy egy bonyolult viszonyok között végrehajtandó feladatra miként célszerű felkészülni, a hatást gyakorló tényezőkre miként célszerű reagálni. Úgy gondolom, ennek érzékeltetésére jó példát szolgáltatott az SFOR keretében végrehajtott szakkiképzés, melyet bemutattam.

Úgy érzem, hogy e néhány gondolat kellőképpen bizonyítja alábbi állításaimat.

Minden feladatot megfelelő mélységgel, körültekintéssel kell értelmezni, feldolgozni. Ennek során számba kell venni a lehetséges befolyásoló tényezőket, bonyolult viszonyokat.

A számba vett tényezők, viszonyok hatásainak kiküszöbölésére, illetve azok bekövetkezésére az előkészítő tevékenység során fel kell készülni. Ezzel párhuzamosan meg kell teremteni mindazon feltételeket, melyek a befolyásoló tényezők negatív hatása ellenére lehetővé teszik az adott feladat végrehajtását.

Az előkészítő tevékenység során meghatározott - a feladat végrehajtását biztosító - rendszabályokat folyamatosan és következetesen kell végrehajtani a feladat teljes időtartama alatt.